

REFERAT Folkeoplysningsudvalget d. 19-03-2026

Møtedato Torsdag d. 19. marts 2026 kl. 17:00

Møtested Cafe Langsiden Greve Idræts Center, Lillevangsvej 88, 2670 Greve

Deltakere Jan Holst Andersen, Anne Marie Lydich, Peter Roslev, Hans Barlach, Maria Witthøft Frimann, Jørgen Nielsen, Tine Koop, Pauli Christensen, Ernst Andreas Seiling Olsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Anmodning fra Mensa Danmark om at blive godkendt som folkeoplysende forening.....	4
Lukket.....	7
Orientering fra formanden og gensidig orientering.....	8
Huskeliste og orientering fra administrationen.....	9
Eventuelt.....	10
Underskriftsark.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Tine Koop, Anne Marie Lyduch, Maria Witthøft Frimann, Jørgen Nielsen

Fremstilling

Sagsprocedure

Folkeoplysningsudvalget.

Resume

Godkendelse af dagsorden.

Indstilling

Administrationen indstiller, at dagsordenen godkendes.

Fraværende Tine Koop, Anne Marie Lyduch, Maria Witthøft Frimann, Jørgen Nielsen

Punkt 2: Anmodning fra Mensa Danmark om at blive godkendt som folkeoplysende forening

26-003421

Beslutning

Det vurderes, at foreningen ikke opfylder betingelserne for godkendelse som folkeoplysende forening i Greve Kommune, idet kun et begrænset antal af medlemmerne er bosat i kommunen.

Fraværende: Maria Witthøft Frimann, Anne Marie Lydich, Tine Koop, Jørgen Nielsen

Fremstilling

Sagsprocedure

Folkeoplysningsudvalget.

Resume

Foreningen Mensa Danmark har anmodet om at blive godkendt som folkeoplysende forening i Greve Kommune. Folkeoplysningsudvalget skal tage stilling til foreningens anmodning om godkendelse som folkeoplysende forening i Greve Kommune.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager stilling til, om foreningen skal godkendes som folkeoplysende forening i Greve Kommune.

Sagsbeskrivelse

Administrationen modtog den 11. februar 2026 en anmodning fra foreningen om godkendelse som folkeoplysende forening i Greve Kommune.

Administrationen har efterfølgende været i dialog med foreningen om dens folkeoplysende aktiviteter samt fordelingen af bestyrelsesmedlemmer og medlemmer i forhold til kravet om lokal tilknytning til Greve Kommune. Foreningen har oplyst, at den har 2.272 medlemmer fordelt på samtlige af landets kommuner, hvoraf 15 medlemmer er bosiddende i Greve Kommune.

Foreningens bestyrelse består af fem personer bosiddende i henholdsvis Syddjurs, Greve, Lolland (Nakskov), Frederiksberg og Lyngby-Taarbæk Kommuner.

Foreningen har desuden oplyst, at den ikke længere er i besiddelse af referat fra den stiftende generalforsamling, idet denne blev afholdt i 1982.

Foreningen har desuden fremsendt en begrundelse for baggrunden for anmodningen om godkendelse som folkeoplysende forening.

"Foreningen har eksisteret i Danmark siden 1982, og har haft medlemmer i Greve Kommune i mange år. Da vi tidligere ikke er blevet tildelt vederlagsfri lokaler, har vi været tvunget til at afvikle vores møder på kommunens cafeer, med fuld brugerbetaling.

Det har haft den naturlige konsekvens at de økonomisk svagest stillede medlemmer ikke har været i stand til at deltage (idet omfang de ønsker). Og det er en skam, da det er nok de medlemmer der har mest behov for aktiv deltagelse i foreningens aktiviteter.

Det problem ønsker vi at imødegå - ved at blive anerkendt som den folkeoplysende forening vi altid har været ! Målet er at skabe "mødesteder" i alle landets kommuner for foreningens medlemmer - på linie med alle mulige andre folkeoplysende foreninger. Vi ønsker at afvikle sådanne klubaftener en fast hverdag hver anden uge, fx 19-22. Herudover ønsker vi at afvikle et IQ test-arrangement ca hver tredje måned.

På den længere bane stiller vi os til rådighed for kommunens forvaltning, fx skoleledelsen for at diskutere hvordan vi kan hjælpe de forældre der bliver "ramt" af at have et højtbegavet barn i folkeskolens 0. eller 1. klasse (det er nu et lovkrav af de højt begavede poder skal identificeres, det kan have konsekvenser for familierne). Vi samarbejder/vidensdeler med både Gifted Children og Begavet med Glæde.

At blive accepteret som folkeoplysende forening er ingen banalitet, som beskrevet i Folkeoplysningsloven. Der er en lang række krav, men det er krav som Mensa Danmark opfylder - undtaget kravet om hjemsted. Dette ses direkte i foreningens vedtægter (vedhæftet).

Kravet om hjemsted kan dog imødekommes. I lovens §5, stk 7 er det direkte angivet, at kommunalbestyrelsen kan dispensere fra kravet. Det håber vi naturligvis, at Roskilde Kommune vil gøre.

Et andet krav der ofte giver anledning til diskussion er åbenhedskravet. Kravet skal sikre kommunerne mod at der etableres lukkede fora, der potentielt kan dræne kommunens ressourcer. Mensa falder ikke i denne kategori, idet alle kan blive medlem af Mensa såfremt de kan "bestå" intelligens-testen. Mensa kræver at man "består" en intelligens test for at blive medlem, men at afgrænse adgangen til en forening konflikter ikke med åbenhedskravet, så længe kravet er klart kommunikeret og er objektivt.

Eksempler på folkeoplysende foreninger der afgrænser adgangen er fx "Mænds Mødesteder" (kun for mænd), "Rusmam" (forening for russiske mødre og deres børn) og "Bydelsmødre" (forening der hjælper kvinder i deres lokalområder og sikrer, at information fra myndigheder når udsatte familier, ensomme ældre og isolerede kvinder). Mere "prominente" eksempler er alle landets politiske foreninger, her er det normalt et krav, at man ikke er medlem af et andet parti. For at være helt sikker i min sag har jeg henvendt mig til Slots- og Kulturstyrelsens jurist, der klart indikerer at Mensa ikke strider mod åbenhedskriteriet, da kriteriet for medlemskab er klart kommunikeret og baseret på en afgørelse der ikke kan korrumpes. Se gerne vedhæftede afgørelse. Jeg håber, at ovenstående hjælper i forståelsen for vores anmodning - og jeg står naturligvis til rådighed for yderligere afklaring."

Krav til at blive folkeoplysende forening

For at blive en godkendt folkeoplysende forening i Greve Kommune skal foreningen leve op til en række krav. Foreningen skal:

- Afholde en stiftende generalforsamling, hvor bestyrelsen bliver dannet og foreningens vedtægter bliver godkendt.
- Have formuleret et formål med foreningsdannelsen, som fremgår af vedtægten.
- Have en bestyrelsen på mindst tre personer. Hovedparten af bestyrelsen har bopæl i Greve Kommune eller kan dokumentere deres tilhørsforhold til Greve Kommune (f.eks. tidligere bopæl i Greve Kommune).
- Være demokratisk opbygget, derfor skal bestyrelsens medlemmer være valgt eller udpeget af foreningsmedlemmer ved generalforsamlingen.
- Bygge på et aktivt medlemskab, hvor medlemmerne deltager i foreningens aktiviteter. Foreningen skal have mindst fem betalende medlemmer. Det betyder, at passive medlemmer ikke tæller med.
- Være åben for alle, som tilslutter sig foreningens vedtægter.
- Være hjemmehørende i Greve Kommune. I Greve Kommune betragtes foreninger at være hjemmehørende, når:
 - Den overvejende del af medlemmerne er bosiddende i Greve Kommune eller har en tilknytning hertil jf. bestyrelsessammensætningen
 - Foreningens aktiviteter afholdes primært i Greve Kommune.
 - Foreningen kan i særlige tilfælde opnå dispensation for ovenstående kriterier. F.eks. hvis aktiviteten er ny i Greve Kommune
- Have aktiviteter, der er almennyttige. Det betyder at foreningens formål skal have en værdi, som kommer fællesskabet til gode.
- Have aktiviteter, der er kontinuerlige og forventes at løbe hen over hele året. Foreningen er forpligtet til at indhente erklæring om børneattest.
- Overholde databeskyttelsesloven.
- Offentliggøre tilskudsregnskab, hvis foreningen modtager tilskud fra Greve Kommune.
- Foreningen må ikke oprettes eller drives kommercielt.
- Foreningens overskud må ikke tilfalde enkeltpersoner.

Foreningens vedtægter og foreningens henvendelse til Slot- og Kulturstyrelsen samt Greveordningen fremgår i sagens bilag.

Lovgrundlag

Folkeoplysningsloven.

Økonomiske konsekvenser

Godkendes foreningen som folkeoplysende forening, vil de have ret til at ansøge og modtage tilskud i henhold til Folkeoplysningsloven og Greveordningen, på samme vilkår som andre godkendte folkeoplysende foreninger i Greve Kommune.

Høring

Der er ikke høringspligt i denne sag.

Bilag

Bilag. Henvendelse til Slots- og Kulturstyrelsen fra Mensa Danmark om betingelser for at blive godkendt som folkeoplysende forening

Vedtægter for Mensa Danmark

Greveordning_2021

Fraværende Maria Witthøft Frimann, Anne Marie Lyduch, Tine Koop, Jørgen Nielsen

Punkt 3: Lukket

26-003418

Fraværende Jørgen Nielsen, Anne Marie Lyduch, Maria Witthøft Frimann, Tine Koop

Punkt 4: Orientering fra formanden og gensidig orientering

Beslutning

Peter Roslev spurgte ind til valget til folkeoplysningsudvalget. Administrationen præciserede at alle godkendte idrætsforeninger har mulighed for at stemme på kandidater til de to pladser inden for valggruppen for de "godkendte folkeoplysende idrætsforeninger" samt i valggruppen "andre foreninger og selvorganiserede", såfremt de tilbyder folkeoplysende aktiviteter indenfor handicapområdet.

Peter Roslev ønskede ført til referat at det er kritisabelt at Folkeoplysningsudvalget ikke længere har indstillingsret til idræts- og fritidspuljerne samt talent- og elitestøtte, men blot er høringsberettigede.

Fraværende: Tine Koop, Anne Marie Lydуч, Maria Witthøft Frimann, Jørgen Nielsen

Fremstilling

Sagsprocedure

Folkeoplysningsudvalget

Resume

Udvalgsformanden og udvalgets medlemmer orienterer om aktuelle emner.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringer tages til efterretning.

Sagsbeskrivelse

Følgende var til orientering:

Fraværende Tine Koop, Anne Marie Lydуч, Maria Witthøft Frimann, Jørgen Nielsen

Punkt 5: Huskeliste og orientering fra administrationen

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Anne Marie Lyduch, Jørgen Nielsen, Tine Koop, Maria Witthøft Frimann

Fremstilling

Sagsprocedure

Folkeoplysningsudvalget

Resume

Administrationen giver et kort overblik over orienteringspunkter, og hvis der er emner på udvalgets huskeliste, vil de blive vedlagt som bilag.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsbeskrivelse

Administrationen giver et kort overblik over orienteringspunkter, og hvis der er emner på udvalgets huskeliste, vil de blive vedlagt som bilag.

Der er følgende til orientering:

- Greve Awards 2026 og Folkeoplysningsudvalget involvering
- Foreningernes medlemsudvikling
- Valg til Folkeoplysningsudvalget den 26. marts 2026
- Greve Sommerfestival den 30. maj 2026
- Orientering om ansættelse af ny Kultur-, fritids- og frivillighedschef i Greve Kommune

Fraværende Anne Marie Lyduch, Jørgen Nielsen, Tine Koop, Maria Witthøft Frimann

Punkt 6: Eventuelt

Beslutning

Fraværende: Jørgen Nielsen, Anne Marie Lyduch, Tine Koop, Maria Witthøft Frimann

Fremstilling

Sagsprocedure

Folkeoplysningsudvalget

Eventuelt

Fraværende Jørgen Nielsen, Anne Marie Lyduch, Tine Koop, Maria Witthøft Frimann

Punkt 7: Underskriftsark

Beslutning

Fraværende: Tine Koop, Jørgen Nielsen, Maria Witthøft Frimann, Anne Marie Lyduch

Fremstilling

Sagsprocedure

Folkeoplysningsudvalget.

Resume

Elektronisk underskriftsark.

Fraværende Tine Koop, Jørgen Nielsen, Maria Witthøft Frimann, Anne Marie Lyduch